

Læstoen mietie

Dijjen ref

Mijjen ref

Daatoe

16/4336-4

13.12.2016

Govlehtimmie NOU 2016:18 Vaajmoegiele – Raeriestimmie laakide, råajvarimmide jih öörnegidie saemien gielide

Tjielte- jih arrestimmieddepartemeente daelie seedtie salkehtimmiem saemien gielemoenehtsistie govlehtæmman. Govlehtimmieprievie seedtie daaroengielesne, noerhtesaemiengielesne, julevsäemiengielesne jih åarjelsäemiengielesne.

Moenehtse tseegkesovvi skiereden 19. b. 2014 edtji laakide, råajvarimmide jih öörnegidie saemien gielide goerehtidh. Moenehtse sov salkehtimmiem staateraaran Jan Tore Sanner golken 10. b. 2016.

Maahtah salkehtimmiem Saemien gielemoenehtsistie veedtjedh Tjielte- jih arrestimmieddeparteementen viermiesæjroste: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-18/id2515222/sec1> Bijienvuajnoe moenehtsen raeriestimmiegujmie gåavnese åenehksversjovnesne salkehtimmeste pkt. 1.1. daesnie:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/ad82d773c3094582a2660908b48886d3/NO/SVED/Vedlegg.pdf>

Saemien gielemoenehtsen mandaate

Saemien gielemoenehtsen lij daate mandaate:

Moenehtse edtja daaletje öornagh, råajvarimmieh jih njoelkedassh tjielkestidh mah leah ektiedamme dejtie saemien gielide, jih vuarjasjidh guktie maahta dejtie sjiehtedidh dan beajjetje örnedaemman byögkeles suerkeste, jih funksjovnelle jih seammavyörtegs byögkeles dñenesjh gorredidh saemien gielesne. Moenehtse edtja sjierelaakan raerieh vuarjasjidh mah darjoh guktie aelhkebe sjædta, daan nuelesne vuarjasjidh guktie teknologeles raerieh maehtieh åtnoem nænnoestehtedh jih åtnoem saemien gieliste aelhkebe darjodh. Moenehtse edtja fleksijbele raerieh vuarjasjidh mah krööhkestieh

tsiehkie saemien gielide jeerehte, jih tjelth joekehts haestemh jih daerpiesvoeth utnieh. Moenehtse edtja sjoötehke raerieh vuarjasjidh tjoevkesisnie dehtie juhtije barkoste mij edtja stuerebe jih nænnoesåbpoe tjelth sjugniedidh.

Moenehtse edtja vuarjasjidh jih raeriestimmiegujmie båetedh guktie tjelth jih jeatjah byögkeles dñenesjevedtijh maehtieh almetjh åadtjodh saemien gielemaahojne.

Moenehtse edtja daan sjekenisnie leavloem břejedh öornegidie jih råajvarimmide mah viehkiehtieh guktie jienebh saemien lierieh jih saemien nuhtjieh, jih gusnie daan beajjetje institusjovnh jih infrastrukturvre buerebelaakan nuhtesuvvieh juktie gorredidh jih evtiedidh dejtie åarjel-, julev- jih noerhtesaemien gielide.

Giehtjedimmen gaavhtan saemilaaken gielenoelkedassijste, jih nænnoestimmieh saemien gielens bijre jeatjah laakine, moenehtse edtja salkehtidh jih mejtie aaj raeriestimmiegujmie båetedh jarkelimmide laakine juktie saemien nuhtjedh jih lierehimmien åadtjodh saemien gielesne, desnie aaj meatan:

- daan beajjetje öornege aktine reeremedajvine saemien gielide, daan nuelesne vuekieh sjiehtesjämman, jih gyhtjelasse mejtie byöroe joekehts kategorijh gieletjeltijste jih/jallh vielie fleksjbele njoelkedassh sjiehtesjidh
- njoelkedassh mah leah buerebelaakan sjiehtedamme daan beajjetje öörnegasse byögkeles dñenesjistie, daan nuelesne gyhtjelasse reaktan bijre saemien nuhtjedh byöroe vielie ektiedamme årrohd dñenesjasse jallh almetjasse goh akten geografeles dajvese, åårganese jallh institusjovnese.

Dastegh jarkelimmieraeriestimmieh dellie dah edtjeh Nöörjen gaskenasjovnaale dñedti mietie årrohd. Moenehtse edtja aaj vuartasjidh guktie öörnegh leah Sveerjen jih Såevmesne, jih vuarjasjidh jih mejtie aaj raeriestimmiegujmie båetedh guktie maahta gielens bijre laavenjostedh raasti rastah.

Moenehtse edtja aktem bijieguvviem vedtedh daan beajjetje öörnegistie jih dñedtejoekedimmeste Saemiedigkien jih jeatjah byögkeles suerkieh gaskem mej dñedte saemien gielide, jih mejtie aaj raeriestimmiegujmie båetedh jarkelimmide faamoe- jih råällajoekedimmesne Saemiedigkien, staaten, tjelte jih jeatjah byögkeles suerkieh gaskem. Moenehtse edtja aaj vuarjasjidh guktie daan beajjetje öörnege jáhta juktie dejtie saemien gielenoelkedasside laakine jih klååkemegjetedimmesne därarjohtidh, jih mejtie daerpies jarkelimmiegujmie. Moenehtse edtja aaj vuarjasjidh mejtie maahta tjirrehtimmien gielenoelkedassijste nænnoestehedh buerebe bikhedimmine, laavenjostojne jih dialogine dej ovmessie suerkieh gaskem, jih mejtie aaj raeriestimmiegujmie båetedh bueriedimmide, vuesiehimmien gaavhtan akten tjirkijefunksjovnen tjirrh jallh jeatjah råajvarimmiegujmie.

Salkehtimmie Saemien gielemoenehtsistie

Saemien gielemoenehtse lea laakejarkelimmieh jih råajvarimmieh raeriestamme gellie dajvine. Raeriestimmieh sijhtieh gaskem jeatjah dejtie dajvide ektiedidh:

- Dñedtejoekedimmie jih öörnedimmie saemien gielijste
- Gieledajveöörnege joekehts åeliedimmiegujmie tjelten gieletsiehkiej våaroemisnie. Öörnege öörnegem saemien gielens reeremedajvine orrestahta.
- Saemienlierehimmien maadthsкуvlesne jih jáarhkeskuvlesne

- Jarkoestimmie njoelkedassijste jih bievnesediedte byögkeles äejvieladtjide
- Reakta vaestidassem saemien gieline åadtjodh byögkeles årgaanijste
- Saemien gieleåtnoem healsoe- jih hoksesuerkesne
- Saemien gieleåtnoem justisesuerkesne
- Saemien gieleåtnoem tjälten reeremisnie
- Laejhteme, vaaksjome jih tjirkije
- Barkjh dåärrehtidh mej maahtoe saemien gieline jih saemien kultuvresne
- Evtiedimmie jih åtnoem saemien gielijste
- Raastendåaresth gielelaavenjostoste
- Saemien sijjenommh

Govlehtimmie

Tjelte- jih orrestimmieddepartemeente sæjhta vuajnoeh jih raerih åadtjodh moenehtsen raeriestæmman laakide, råajvarimmide jih öörnegidie saemien gielide. Mijjieg sijhtebe tjelkes Govlehtimmelahtestimmie mejtie raeriestimmide jih kapihtelidie NOU 2016:18 dah raerih leah ektiedamme, vuesiehtimmien gaavhtan bijjiebaakoje nuhtjedh. Aaj nuepie jeatjah råajvarimmieh raereste enn dah mah leah moenehtsen salkehtimmesne.

Mijjieg aaj sijhtebe fiere guhte govlehtimmieinstanse vuarjesje jis edta Govlehtimmeprieviem seedtedh giehtelimmide, organisasjovnide j.n.v mah eah leah læstosne.

Govlehtimmelahtestimmieh byöroe eeremes digitaale vuekine biejesåvva “Seedth govlehtimmevaestiedimmie” [daase viermiesæjrose](#). Jis ij gåaredh govlehtimmelahtestimmieh viermiesæjrose, maahta dam postmottak@kmd.dep.no seedtedh. Mijjieg gihtjebe govlehtimmieinstanside dam prieviem seedtedh åårganide daan nuelesne. Govlehtimmelahtestimmien mierie njoktjen. **15.b. 2017.**

Dastegh gyhtjelassh maahtah gihtjedh seniorraeriestæjjam Anneline Ulfrstad, e-påaste: alu@kmd.dep.no, telefone 22 24 71 60.

Moenehtsen raeriestimmie råajvarimmide jih lahtestimmide mah båateme sijhtebe vuarjasjidh dialåågine Saemiedigkien aktine.

Heelsegh

Kristin Ryan (e.f.)
konstitueradamme ekspedisjovneåejvie

Anneline Ulfrstad
seniorraeriestæffa

Daate tjaatsege lea elektrovneles dâhkasahteme jih signatuvren bieelen seedtesåvva

Govlehtimmielæstoe

Byögkeles instansh

- Departementene
- Samediggi
- Fylkesmennene
- Fylkeskommunene
- Kommunene
- Internasjonalt reindriftssenter
- Utdanningsdirektoratet
- Helsedirektoratet
- Politidirektoratet
- Barne-, ungdoms- og familiendirektoratet
- Kriminalomsorgsdirektoratet
- Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB)
- Språkrådet
- Statens Kartverk
- Likestillings- og diskrimineringsombudet
- Konfliktrådet
- Statistisk sentralbyrå
- Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter
- Domstoladminstrasjonen
- Indre Finnmark tingrett
- Helse Nord RHF
- Helse Midt-Norge RHF
- Finnmarkssykehuset HF
- StatPed – Statlig spesialpedagogisk tjeneste
 - SEAD sámi earenoamášpedagogalaš doarjja

Saemiej organisasjovn

- Norgga Sámiid Riikkasearvi
- Samenes landsforbund
- Samenes folkeforbund
- Norske reindriftssamers landsforbund
- Bivdi
- Østsamene i Neiden
- Skoltene i Norge
- Sárahkka
- SámiNisson forum
- Noereh
- Samisk studieforbund
- Sámi Juristtaid Searvi – Samisk Juristforening
- Samisk legeforening
- Samisk eldreråd
- Sámi Studeantasearvi Davvi- Norggas (SSDN)

- Samisk foreldrenettverk
- Duoddara Ráfe - Pitesamisk senter
- Giellagiisá
- Sjiti Jarnge – Samisk kultur og utviklingssenter
- Samisk hus, Oslo

Saemiej gielejarngh

- Álttá Sámi Giellaguovddáš
- Deanu giellagáddi (SEG)/Tana samiske språksenter
- Isak Saba guovddáš. Nesseby
- Samisk språk- og kultursenter, Porsanger
- Sámi giellaguovddáš / Samisk språksenter, Kåfjord
- Gáisi Giellaguovddáš, Tromsø
- Storfjord språksenter, Skibotn
- Várdobaiki samisk senter, Evenes
- Ástávuona giellagoahtie, Lavangen
- Árran julevsáme guovdásj, Tysfjord
- Gieleaernie, Rørvik
- Gielem nastedh, Snåsa
- Aajege - samisk språk og kompetansesenter, Røros

Jeatjah institusjovnh, organisasjovnh, bertemh jih jeatjah

- Den norske kirke
- Samisk kirkeråd
- Samerådet
- SANKS
- Den norske advokatforening
- Den norske dommerforening
- Stormen bibliotek, Bodø
- Tolkeforbundet
- KS
- Samisk bibliotekjeneste
- CálliidLágádus AS
- DAT - Sámi girjelágádus ja skierobuvttadeaddji - Samisk bokforlag og plateselskap
- Davvi Girji AS
- Idut AS
- Skániid girjie
- Vuelie/Frode Fjellheim
- Private tilbydere av samiske tolketjenester/oversettelsestjenester
- Tana- og omegn sjølaksefiskeforening
- Sør-Varanger sjølaksefiskarlag
- Finnmark sjølaksefiskeforening
- Nordre Nordland og Troms grunneier og sjølaksefiskeforening

Ööhppehtimmieinstitusjovn h jih –siebrieh

- Norges arktiske universitet - UiT
 - Senter for samiske studier
 - Senter for samisk helseforskning
 - Divvun
 - Gielletekno
- Nord universitet
- Høgskolen i Nord-Trøndelag
- Sami Allaskuvla/ Samisk høgskole
- Sámi lohkanguovddáš/Senter for samisk i opplæringa
- NetSam - Sámi oahpahusa fierpmádat – Sámegielåhpadusá værmádahka – Viermievierhkie saemienlìerehtæmman – Nettverk for samiskopplæring
- Senter for IKT i utdanningen
- Folkeuniversitetet
- Samisk videregående skole og reindriftsskole, Kautokeino
- Samisk videregående skole, Karasjok
- Knut Hamsun videregående skole, Steigen
- Grong videregående skole, Grong
- Røros videregående skole, Røros
- RESAK – regionalt samisk kompetansesenter – barnevern
- Samisk utviklingssenter for sykehjemstjenester
- Private barnehagers landsforbund
- Foreldreutvalget for grunnopplæringen
- Foreldreutvalget for barnehager
- Utdanningsforbundet
 - Samisk utvalg, sentralt
 - Samisk utvalg, Finnmark
- Samisk lærernettverk
- Ovttas
- Skolenes landsforbund
- Skolelederforbundet -YS
- Lærernes yrkesforbund - YS
- Lektorlaget – Akademikerne